

afl.
11

De Nachtwacht

In deze aflevering ontmoeten Pim en Pom de schutters en de schilder van 'De Nachtwacht'.

Wat is er te zien op dit schilderij?

En waarom is het zo bijzonder?

In deze les:

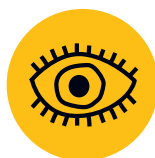
- * Maken de kinderen kennis met het schilderij 'De Nachtwacht' van Rembrandt.
- * Leren ze spelenderwijs over ordenen, van groot naar klein, van links naar rechts.
- * Spelen ze met compositie.
- * Leren ze wat 'poseren' is en wat 'De Nachtwacht' zo bijzonder maakt.

Vorbereiding

- * Print het bijgeleverde kunstwerk uit.
- * Print de bijgeleverde lijst uit.

Materialen (optioneel)

- * Knutselmateriaal, verf en kwasten voor opdracht 6.

Opdracht 1: Samen kijken (duur: 5 minuten)

Staren naar 'De Nachtwacht'

Bekijk samen het schilderij 'De Nachtwacht' op het digibord of op print. Wat zie je? Wat gebeurt er? Vind je het mooi? Is het oud? Wat valt op? Zie je gekke dingen?

(Niets is goed of fout: laat de kinderen zelf kijken en probeer ze zo min mogelijk te sturen.)

Opdracht 2: Filmpje (duur: 10 minuten)

Ongezellig gezelschap

Bekijk 'De avonturen van Pim & Pom in het museum', aflevering 11 - 'De Nachtwacht'. **Info:** In deze elfde aflevering lopen de katten door het beroemde schilderij van Rembrandt. Rembrandt wil de schutters (de wachters die de stad beschermen) schilderen. Maar niet iedereen staat op de juiste plek.

Kijkvraag vooraf: Waarom 'kibbelen' de schutters met elkaar (en is het niet zo gezellig)? (Antwoord: iedereen wil graag vooraan op het schilderij staan en goed in het licht)

Opdracht 3: Praten in de klas (duur: 10 minuten)

Bewakers van de stad

Elke stad in Nederland had vroeger een schutterij. De schutters bewaakten de stad. Op het schilderij 'De Nachtwacht' staan de belangrijkste mannen vooraan, maar sommige mensen zie je bijna niet. Rembrandt schilderde ze gewoon zoals ze stonden, alsof hij een foto maakte. De schutters 'poseerden' niet.

Vervolg opdracht 3
(Vragen aan de kinderen)

Wat is dat, poseren?

Bekijk nu een ander schilderij van schutters. De afbeelding vind je achterin deze lesbrief. Welk schilderij vind jij mooier? Waarom zou 'De Nachtwacht' zo beroemd zijn?

Schuttersstuk van Van der Helst

Opdracht 5: Doen in de klas (duur: 10 minuten)

Annemaria Koekoek!

Nu heb je gezien wat het verschil is tussen een 'geposeerd' schilderij en 'De Nachtwacht'. We gaan nog een spelletje doen om mooie Rembrandt-plaatjes te maken. Kennen jullie Annemaria Koekoek? Doe maar mee!

(De kinderen gaan op één lijn achter in de klas staan. Een kind staat vooraan in de klas, met zijn of haar rug naar de andere kinderen toe. Het voorste kind zegt: 'Annemaria Koekoek!' en de andere kinderen mogen naar hem/haar toelopen. Na 'Koekoek' draait het kind zich om en staan de andere kinderen stil in een gekke houding. De juf of meester maakt een foto. Maar let op: wie beweegt is af!)

Leuke foto? Print 'm uit en hang 'm onder dit schilderij in jullie museum! (*TIP:* Deze opdracht kan ook op het schoolplein!)

Opdracht 6: Maken (duur: 15 minuten)

Opdracht voor maximaal 4 kinderen, wisselend bij elke les

Een lijst erom!

Elk schilderij verdient een mooie lijst.

Een lijst is een soort raam waarin je het kunstwerk stevig en mooi kunt ophangen. Maken jullie een mooie lijst bij dit beroemde schilderij van Rembrandt? Teken en knip bijvoorbeeld speren uit en beplak de lijst ermee. Of maak de lijst helemaal van goud, omdat het zo'n beroemd werk is. Of heb jij nog een leuker idee?

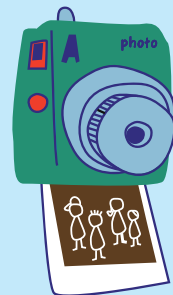
Plaats het schilderij dan in je lijst en hang het op in de klas. Het elfde kunstwerk hangt nu in je museum!

Opdracht 4: Doen in de klas
(duur: 10 minuten)

Netjes op een rij?

Op de meeste schilderijen uit de tijd van Rembrandt zie je mensen netjes naast elkaar staan. Kunnen jullie met de klas ook poseren voor zo'n schilderij?

Opdracht

Ga naast elkaar staan.

Van links naar rechts, van groot naar klein. De meester of juf maakt een foto. Nu gaan de kleinste kinderen vooraan staan, de grootste kinderen achteraan. De meester of juf maakt nog een foto.

Nu gaan jullie een echt Rembrandt-schilderij maken: jullie lopen door elkaar heen door de klas.

Als de meester of juf stop zegt, blijf je staan waar je staat.

Wat gebeurt er? Staat iedereen goed op de foto? Welke foto vind je leuker? De geposeerde foto's of de foto waarop iedereen iets doet? Waarom?

